

Officiële Berichten.

(Met verwerking uit het Kerkblad van 6 November)

Classis Assen, gehouden 20 October 1896.

De H. Dijkstra is praeses, De G. H. Zahn scriba.

De rondvraag naar artikel 41 D. Kerkenorde geeft ruime stof tot bespreking van financiële toestanden en andere geestelijke belangen. Van sommige kerken wordt met blijdschap de bloeiende toestand vernomen.

Wordt besloten in de maand Mei aanstaand jaar een Classicaal zondagsdag te organiseren om den zondagsgeest voor in- en uitwendige zending te trachten op te wekken. De kerken van Assen en Smilde worden met de uitvoering van dit plan belast.

Classis Apeldoorn, gehouden op 21 October 1896.

Het moderamen is samengesteld als volgt: De J. E. Vonckenberg, praeses, De G. Ringnaid, assessor en De D. Koffijberg, scriba.

De lezing heeft plaats van ingekomen stukken, in zake de aangelegenheden der Gereformeerde kerk Apeldoorn A.

Ook van de notulen der vergaderingen, door de deputaten van de Classis, voor deze aangelegenheden gehouden, op 10 Aug. l. l. Deze notulen worden goedgekeurd.

Eene uitvoerige discussie heeft hierover plaats; er wordt met nadruk op gewezen, dat de kerkeraad het advies der commissie (welk advies ook door de meerderheid der Classis gegeven wordt), niet opgevolgd heeft; en spreekt de Classis na het vele gehoorde als haar gevoelen uit: a. dat het aannemen van het ontslag der zes kerkeraadsleden niet onwettig was; en waar met deze zaak de eervolle emeritaatsaanvraag van Da. Diermanse verbonden is, b. dat tot het verliezen van eervol ontslag aan Da. Diermanse, de afgetreden kerkeraadsleden onbetwist waren. Met deze laatste conclusie kunnen een tweetal broeders zich bepaald niet vereenigen.

Door dit besluit kan voor het oogenblik de emeritaatsaanvraag niet in behandeling komen, doch moet verdaagd worden, totdat de kerkeraad wederom aangevuld zal zijn.

Het onderzoek naar art. 41 D. K. O. wordt door den voorzitter gehouden, en is alleszins bevredigend te noemen. Der kerk van Heerde wordt advies gegeven naar aanleiding eener door haar gestelde vraag: hoe te handelen met de toediening van H. Deoop aan een kind van een ongekende moeder, die nog geen belijdenis des geloofs afgelegd heeft. Hieruit ontstond een belangrijke bespreking over het stellen van Doopgetuigen; aangezien de beschouwingen hierover nu al uiteen loopen, wordt aan Da. J. C. van Schelven in overweging gegeven, de volgende Classis met een referaat over dit punt te dienen. Z. E. K. verklaart zich hier toe bereid, zoo het hem aan tijd daarvoor niet ontbreekt zal.

Classis Woerden, vergadering op Donderdag 22 October.

De Van Dijk voorzitter, De Cramer scriba. De vorige notulen der vergadering worden gelezen en na eenige opmerkingen gearresteerd. Verslagen der kerkvisitatoren Da. Cramer, Da. Van Diemen, Da. Van Dijk en Da. Breukelaar.

Het voorstel van de kerk van Zwammerdam, om een Zondagsdag te houden, op de vorige Classis gedaan, wordt in deze vergadering, na ingewonnen gegevens van Da. Van Dijk, aangenomen.

Theologische Faculteit.

De Theologische Faculteit der Vrije Universiteit heeft aan den heer H. Thomas, Theologisch Candidaat te Hoogeveen, vergunning gegeven, om op uitnodiging van den Kerkeraad eener Gereformeerde kerk en onder diens toezicht en leiding, nu en dan in de gemeente een stichtelijk woord te spreken.

Uit naam van de Faculteit voornemens, F. L. RUTGERS, Voorzitter, W. GRESINK, Ab-actis.

Amsterdam, 20 October 1896.

Generale Kas voor emeriti Pred., Pred. Wed. en -Weezen.

Deputaten der Generale Kas, vergaderd te Utrecht den 20sten September j.l., gehoord hebbende het verslag van den algemeenen penningmeester der Kas, hebben besloten een dringend verzoek te richten tot de Gereformeerde kerken in Nederland, om dit jaar eene derde collecte ten behoeve der kas te willen houden.

Ook worden de kerken, die de tweede collecte nog niet hielden, dringend verzocht, dit 200 spoedig mogelijk te doen. Voor de uitbetaling toeh op den eersten October was p. m. f. 3000 te weinig in kas. Dit tekort zal, als alle kerken de tweede collecte hebben gehouden, wel gedekt zijn, maar dan is er voor den eersten Januari opnieuw een som van p. m. f. 6000 noodig. Zonder eene derde collecte komen die gelden er niet en kan de penningmeester aan de verplichting der kas niet voldoen.

Door het besluit der Generale Synode te Middelburg leven we tot Jan. 1898 in een tijd van overgang, waarin de behoefte aan geregeld collecteren niet minder is dan te voren, zal de penningmeester niet in groote moeilijkheden geraken.

Wilt daarom, broeders, den penningmeester verbliden door milde en tijdig gehouden collecten, want de verplichting der kas is immers de verplichting der kerken.

Namens Deputaten der Kas, A. VAN DER SLUIS, Voorz.

H. BRINK, Secretaris.

G. BRUGMA, Penningm.

Door Kinderen.

XXV.

DE VERRASSERS VERRAST.

Reeds vroeg den volgende morgen kwamen de raadsheeren bijeen. Blijbaar verkeerden zij in groote spanning; niemand ontbrak. Sommigen verschenen in volle wapenrusting, als moesten zij zoo dadelijk aan den slag, of wellicht uit ijdelheid. 't Maakte in elk geval een vreemde indruk. Ten laatste verscheen ook de grijsaard, doch ongewapend.

'Mijne heeren', zoo sprak de burgemeester, 'we komen hier om te beraden over het welzijn onzer stad of eigenlijk over dat van heel ons land. Wij hebben nu een tijdlang de eer gehad onzen keizer Frederik te herbergen, die zoo schandelijk uit Keulen is verdreven. Hij heeft hier vreedzaam gewoond, niets verlangend dan erkend te worden, de armen en verdrukten helpende. Hij is ook tegen niemand, ook niet tegen koning Rudolf gaan strijden, en waarom

kunnen beiden niet vreedzaam leven, de een roemend in zijn verleden, de ander zorgend voor de toekomst?

'Doch nu is buiten de keizers schuld de rust verstoord door dien vredebreker, aartsbisschop Sifried, die wil dat wij voor zijn leger de poorten openen en den keizer uitleveren. Maar dit hebben we reeds geweigerd. Alleen mag hij komen, maar niet gewapend, dat strijdt tegen onze oude rechten, en hij weet allen wat het krijgsvolk van zulk een lastig en wreed heer hier zou uitrusten. En wat den keizer betreft, wij weten dat hij geen bedrieger is, en het zou tegen de Duitse trouw strijden hem uit te leveren aan zijn vijanden. Zegt nu uw gevoelen!'

Doch plotseling rees nu de grijsaard op, en sprak:

'Geliefde vrienden! De woorden des burgemeesters roeren mijn hart. Maar stelt u om mij niet in gevaar; ik wil mij uitleveren en God zal mij niet verlaten. Denkt aan uw vrouwen en kinderen, aan 't heil der stad. Beter dat één omkomt, dan allen!'

'Neen! dat nooit!', riepen de ridders. 'Liever sterven we met u, dan u uit te leveren.'

Nu stond de raadsheer Siegfried Dulke op, en sprak: 't Is niet noodig langer te beraden. Wij openen voor des bisschops leger onze poorten niet, en leveren hem onzen waarden keizer niet uit. Met hem zegespreken of sterven wij.'

'Ja, ja', riepen allen; 'overwinnen of sterven.'

'Dan moeten we dit den aartsbisschop laten weten', sprak de burgemeester. 'Wie zal de boodschap brengen?'

'Ik', antwoordde Walter Schabe, een rijk koopman, moedig en wel ter taal. Hij ontving nu voor zijn niet gewerkte boodschap een brief, waarin het noodige stond. Eer men uitsprekende sprak de grijsaard nog eens, betuigende zijn dank, en voegde er bij: 'Ook ik zal mijn lot niet van het uwe scheiden, al ben ik zwak. God helpe onze rechtvaardige zaak.'

'Heil onzen edelen keizer Frederik!', riepen de ridders, terwijl zij zich verwijderden.

'Te elf uur in den morgen ging Schabe met een haastig oot, welgemeend, hoe gevaarlijk zijn taak ook was. Weldra kwam hij bij een voorpost en werd voor den kerkvoogd gebracht, die ongeduldig in zijn tent op en neer liep, afwachting wat de stad zou besluiten.

'Nu, wat brengt gij?' vroeg hij den raadsheer kortaf.

'Ik breng uw aartsbisschoppelijke genade het besluit der stad Nuys', antwoordde Schabe, den brief overreikend.

'En welk is dit besluit?'

'Zij wijst u twee eischen af. De stad erkent u als haar heer, maar de oude privilegien verbieden, dat gij met een gewapend leger haar gebied betreedt. Thans is een gewapende macht verschenen, en voor deze worden de poorten niet geopend. Ook den eisch om den man uit te leveren, dien wij als keizer Frederik erkennen, aanvaardt gij niet. Gij hebt heel recht niet zijn uitlevering te vragen, wij lijf ook uw heer is.'

'Wat?' riep de aartsbisschop spottend, 'de vreemdeling mijn heer? Is fraai, man, gij kunt na mij wel worden.'

'Te groote eer, hoogwaardige heer', antwoordde Schabe stoutmoedig, 'dan waren er twee narren in uw paleis.'

'Man, zijt ge dol!', schreeuwde de aartsbisschop, van toorn opspringend. 'Noemt ge mij een nar? En meteen trok hij zijn zwaard en wilde zich op den raadsheer werpen, en hem doorboren. Maar de ander week als David voor den razenden Saul gewind uit, en het zwaard stiet slechts door het tentdoek. De bisschop tilmelde met zijn gansche gewicht, nu hij 't doel miste, voorover, doch hield zich nog aan een tentstang, die boog onder den neep. Gelukkig trad juist op dit oogenblik de ridder Von Ecken binnen, die dadelijk begreep wat er gaande was, zich beschutend voor den raadsheer plaatste en sprak: 'Heer aartsbisschop, kom tot bedaren!'

'Neen!', tierde de bisschop in woede. 'Die mensch heeft mij op 't grofst beledigd. Zijn bloed zal vloeien!' Meteen wilde hij zich weer op den raadsheer werpen. Doch de ridder sloeg het opgeheven zwaard terzij en sprak: 'Houd op, heer. Dezen man mag geen haar gekrenkt worden. Hij is een afgezant.' Tegelijk voegde hij Schabe toe: 'Zorg dat ge weg komt, als ge uw leven lieft.'

De gezant, blij er nog zoo af te komen, haastte zich weg. Ongeduldig bereikte hij met zijn geleider, die buiten gewacht had, weer de stad, en deed verslag van zijn wedervaren.

Daar men het niet eens had kunnen worden, begonnen nu de vijandelijkheden. Allereerst sloot de aartsbisschop de stad nauwer in, want voor een bestorming was zijn macht te klein. In zijn toorn speet het hem thans geducht niet heel zijn heilbar te hebben opgeroepen, maar hij was nu wel verplicht 't koelen van zijn wraak uit te stellen. 't Kwam er dus ditmaal vooral slechts op aan, koning Rudolf te doen gelooven, dat hij, Sifried, alles gedaan had, om den medekeizer onschadelijk te maken.

Zoodra het donkere maan was werd een aanval beproefd. In een duisternacht verzamelde zich heel zijn leger op een plek, trok in alle stilte tegen de stad op, en richtte de stormladders tegen de muren. Maar de burgers van Nuys hielden scherp wacht en bespeurden onraad. Zeer slim hadden zij op de muren hier en daar hoopen takelborden gestapeld. Juist wilden de ridders de ladders bestijgen, toen plotseling groote vlammen van de muren opstegen, en de brandende houtstapels heel den omtrek verlichtten.

Nu was van verrassing geen sprake meer, want elk man was duidelijk te zien. 't Regende pijlen en steenen op de nu zelf verraden ridders. De stormladders werden omgestooten of onder 't hoongelach der burgers onthooft gehaald. Vergeefs schoten de ridders op de burgers. Deze stonden gedekt, en gaven zich niet bloot.

Opeens ontstond achter de ridders een groot geweld. Uit een der poorten was een schaar burgers, door den grijsaard en zijn dienaars geleid, achter de ruiters geslopen, en stormde nu op hen los, al roepend: 'voor keizer en rijk!'

De edelen, ontsteld dat de burgerij hen dorst aanvallen, schreeuwden 't uit van woede, en wendden zich tegen den nieuwen vijand. Maar nu deden tegelijk die van de stad een uitval. De ridders raakten tusschen twee vuren en menigen beet in 't gras. 't Hefstige woedde de strijd rondom den vreemdeling, die met drift meestreed en door allerlei uitroepen den moed der burgers aanvoerde. De mannen van 't slachtveld beproefden nu hun kracht op menschen, die van 't kuipersgild sloegen er met morgensterren op los.

Doch nu reeds de aartsbisschop die dusver aan de andere zij had gestreden, den grijsaard toe, schreeuwde: 'Waar is de schelm, de bedrieger?'

'Knoeten, met ijeren punten bezet.

'Voornut!' riep de vreemdeling, 'Kunaid, Wolfram, slaat hem dood!'

'Hond!', riep de bisschop, maar reeds wierpen de knechten en de burgers die hem als een doodvijand haatten zich op den kerkvoogd. 't Ware met hem gedaan geweest, als niet weer Von Ecken ware toegesnel, en hem met geweld weggerukt en in veiligheid gebracht had.

Verder te strijden ware voor de ridders dwaasheid geweest. De verrassing was mislukt, en voor een veldslag waren de goedgewapende burgers hun te talrijk. De aartsbisschop liet dus den afocht blazen. Langzaam verzamelden zich zijn mannen, en trokken in gesloten geleiden en ordelijk naar hun legerplaats terug. Nog een poos vervolgden hem de burgers, doch niet lang. 't Was te gevaarlijk zich ver van de stad te verwijderen.

AAN VRAGERS.

E. L. Het is zeer waar dat eigenlijk ros en paard hetzelfde beduiden: Doch tegenwoordig gebruikt men ros alleen in den edelen zin b. v. een strijder. Men zegt niet: 'Er liep een ros voor de vuilnisbak'. Het woord 'paard' wordt in alle betekenissen gebruikt, doch heeft er ook een 'ros' niet heeft, en die gezeker wel eens wilt zoeken.

HOOGENRIJK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Aan de Red. van 'de Heraut'!

Wellicht kan het nuttig zijn, om meer dan een reden, de aandacht te vestigen op het volgende, voorkomende in 'Zaaling en Oogst'. (Berichten van het Ned. Bijbelgenootschap):

Zending der Gereformeerde kerken. De Gereformeerde kerken hebben op Midden-Java haar voornaamste arbeidsveld; het middelpunt daarvan is te Poerworedjo, de ruimegebouwde hoofdstad van de residentie Bagelen. Gewoonlijk heeft iedere plaats van betekenis één *abden-alien* (groot grasveld), waarop altijd het huis van het inlandsche hoofd, dat van den hoogsten Nederlandschen ambtenaar, de *moskee* (Mohammedaansch bedehuis) en het huis van den hoofd-priester staan. Poerworedjo heeft dit merkwaardige, dat er twee pleinen zijn, en dat op een daarvan ook de Protestantse kerk staat, juist tegenover de moskee, maar van veel bescheidener afmetingen. Te Poerworedjo wonen de zendingen ZUIDEMA en de zendingen-arts Dr. SCHREUR; hen en hunne echtgenooten hebben wij met zeer groot genoegen leeren kennen; het zijn ware broeders en zusters in Christus, en wij zullen dat bezoek niet licht vergeten. De eerste, in wiens huis wij logeerden, bestuurt de bekende Keucheniuschool waar hij ongeveer 80 jongens onderwijst. Daar zij van allerlei plaatsen komen (in de buurt liggen een aantal kleine Christengemeenten), zijn ze gehuisvest in een groot bamboegebouw, worden daar ook gevoed en krijgen van hunne ouders niets dan de kleederen. — Wij hebben het onderwijs bijgewoond; een helper vroeg aan een der kleintjes: *in welke dienst (dorp) is de Heer Jesus geboren?* Het ventje antwoordde: *in den hemel!* De meest geschikte leerlingen worden tot helpers voor de zendingen opgeleid. Dit is geen concurrentie tegen Depok, maar een nationale behoefte voor Midden-Java.

Wij hebben ook de ziekenpraktijk bijgewoond van Dr. SCHREUR, die sinds het begin van 1894 in het oude huis van wijlen zendingen WILHELM gevestigd is, en bij de Javanen den naam draagt van *toewan* (mijnheer) *dochter Kristen*. Des morgens te 7 uur stroomden de zieken tot hem, mannen, vrouwen en kinderen, de meesten met afschuwelijke wonden, vooral aan de beenen. Hij begint met een korte toespraak en gebed en helpt ze dan één voor één met groote vlugheid. Verreweg de meesten genezen, en het was aardig om te zien met welk een leukheid zij zich lieten verbinden en snijden; zelfs kleine kinderen gaven zelden tekenen van pijn. Dr. SCHREUR geniet algemeen vertrouwen. Vele Javanen laten zich genezen en blijven weg als zij beter zijn; sommigen komen bedanken en enkelen, vooral Chineezen, — die 't trouwens gewoonlijk ook 't best kunnen missen — geven iets voor de zaak.

Dit is een uittreksel uit het verhaal der reis van Dr. en Mevr. Adriant-Gunning door Java en de Minahassa. Zij begaven zich naar Poso op Celebes, waar Dr. A. werkzaam hoopt te zijn aan een Bijbelvertaling.

Ik meende 't bovenstaande onder de oogen te moeten brengen van sommigen, die 't wellicht anders niet lezen.

Uw dw.

A. J. HOOGENRIJK.

Amsterdam.

'Sinds is hij naar Solo verhuisd.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken. BEROEPEN: Ter-Neuzen, H. Bouwman te Berlikum (Friesland). — Almkerk, C. B. Schoemakers te O. en W.-Souburg. — Hautum (cl. Dokkum), S. Datema te Marmerwoude.

AANGENOMEN: Maasthuis B. P. C. Koster te Velp. — Franeker, A. van Doorn te Axel (Zeel). — BEDANKT: Ten Boer c. a., P. Bos te Zuidbroek. — Ambt-Vollenhove, B. C. Hoek te Longenhouw en Schietden. — Anna-Jacobapolder, Ooltgensplaat en Haamstede, H. Bouman te Meliskerke c. a. (Walch). — Tuummarum (Barradeel), A. Nawijn te Midland (Ferschelling). — Oudega, S. Datema te Marmerwoude c. a. — Tiel, N. H. Koers te Wanswert c. a.

Nederlandsche Hervormde Kerk. BEROEPEN: Waverveen, K. Jansen te Veessen (gem. Heerde). — Geervliet c. a. en Usselo, J. A. Wessink, cand. te Zutphen. — Marken, H. L. A. Feijkes, cand. te Dordrecht. — Schellinkhout en Hem, G. Visser, cand. te Nijmegen. — Sloten (cl. Sneek), W. Jacobsen te Terhorne. — Winterswijk, W. J. Scherphuis te Blankenham. — Dokkum, P. van Kieken te Westwoud. — Rotterdam (vac. Van Veen), C. T. van Paassen te Meppel (vac. Laan), A. de Haan te Zwolle.

AANGENOMEN: Vlijmen en Hedikhuisen, M. Bujs, emer. pred. te 't-Gravenhage. — Ede, K. Boutboorn te Groot-Ammer. — Scharwoude, H. J. Groenman te Groningen. — Ter Aar c. a., P. J. Wauters te Rozenburg c. a. — Aardenburg (cl. IJzendijke), J. A. Schult te Geertruidenberg. — Workum, H. A. van Oostrom Suede te Longenhouw.

BEDANKT: Fijnart, C. Six Dijkstra te Kortgene. — Zuidlande en Garrelweer, C. Samplous, cand. — Hindeloopen, D. Gerretsen, cand. — Overzande en Driewegen, P. J. Wauters te Rozenburg c. a. — Heerlen en Kerkrade, W. H. Luttens te Nieuwendam. — Overzande, Driewegen en Schermerhorn, G. Visser, cand. te Nijmegen. — Kedichem, A. M. L. Jungius te Poortugal c. a. — Asch, P. de Haas te Hoek (Zeeland).

Evangel. Luth. Kerk.

BEROEPEN: Brielle, W. F. Broijer, cand. te Arnhem.

Advertentien.

Maandag 9 November a. s. hopen D. V. onze geliefde Ouders:

H. TULP

EN

K. G. RUNHAAR,

HUNNE

25-jarige Echtvereeniging

TE HERDENKEN.

Hunne dankbare kinderen en pleegkinderen.

Zwolle (Blijmarkt), Nov. 1896.

Heden ontsliep, na een langdurig maar geduldig gedragen lijden, in zijn Heere en Heiland, in den leeftijd van 50 jaren, onze innig geliefde Echtgenoot en Vader, de Heer

HENDRIK WILLEM MEIJER,

in leven ouderling bij de Geref. kerk te Diemen.

Uit aller naam,

de Wed. H. W. MEIJER,

geb. G. L. van Wijnjaarden.

Watergraafsmeer, 2 Nov. 1896.

Algemeene kennisgeving.

Met het woord: 'Vrede in den Heere, Heere', ging een man des vredes van ons heen. 't Was:

HENDRIK WILLEM MEIJER,

onze trouwe medeopziener, die, ruim 50 jaren oud, in zijn Heiland ontsliep.

Leed hij veel naar 't lichaam, naar de ziel genoot hij veel en vertroostte vaak hen, die kwamen om te troosten.

God zelf vervulde de ledige plaats, die zijn sterven achterliet.

Namens den kerkeraad,

L. DONKER, Scriba.

Diemen, 2 Nov. 1896.

Ondergeteekende betuigt zijn hartelijken dank aan allen, die hem op 29 October j. l. per post of per telegraaf van hun gewaardeerde belangstelling deden blijken.

KUYPER.

Amsterdam 2 November 1896.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissairen in Effecten,

Prinsengracht bij de Prinsensstraat,

No. 157,

AMSTERDAM.

A. DE ROODE & Co.,

(SCHIEDAM, opgericht 1878).

Fabrikanten van

OLEINE en LOOG,

ZEEPOEDER en VETLOOGMEEL.

Prima kwaliteiten. Concurrentie prijzen.

VERSCHENEN:

HET OPRECHT GELOOF

verklaring van den Vilen Zondag van den Heidelbergischen Catechismus,

DOOR

ALEXANDER COMRIE.

Uitgegeven door Dr. A. G. HONIG.

Prijs f 1.25.

In iederen boekhandel verkrijgbaar en tegen toezending van het bedrag bij den Uitgever

H. HONIG te Utrecht.

DOOR

Uw dw.

A. J. HOOGENRIJK.

Amsterdam.

'Sinds is hij naar Solo verhuisd.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken. BEROEPEN: Ter-Neuzen, H. Bouwman te Berlikum (Friesland). — Almkerk, C. B. Schoemakers te O. en W.-Souburg. — Hautum (cl. Dokkum), S. Datema te Marmerwoude.

AANGENOMEN: Maasthuis B. P. C. Koster te Velp. — Franeker, A. van Doorn te Axel (Zeel). — BEDANKT: Ten Boer c. a., P. Bos te Zuidbroek. — Ambt-Vollenhove, B. C. Hoek te Longenhouw en Schietden. — Anna-Jacobapolder, Ooltgensplaat en Haamstede, H. Bouman te Meliskerke c. a. (Walch). — Tuummarum (Barradeel), A. Nawijn te Midland (Ferschelling). — Oudega, S. Datema te Marmerwoude c. a. — Tiel, N. H. Koers te Wanswert c. a.

Nederlandsche Hervormde Kerk. BEROEPEN: Waverveen, K. Jansen te Veessen (gem. Heerde). — Geervliet c. a. en Usselo, J. A. Wessink, cand. te Zutphen. — Marken, H. L. A. Feijkes, cand. te Dordrecht. — Schellinkhout en Hem, G. Visser, cand. te Nijmegen. — Sloten (cl. Sneek), W. Jacobsen te Terhorne. — Winterswijk, W. J. Scherphuis te Blankenham. — Dokkum, P. van Kieken te Westwoud. — Rotterdam (vac. Van Veen), C. T. van Paassen te Meppel (vac. Laan), A. de Haan te Zwolle.

AANGENOMEN: Vlijmen en Hedikhuisen, M. Bujs, emer. pred. te 't-Gravenhage. — Ede, K. Boutboorn te Groot-Ammer. — Scharwoude, H. J. Groenman te Groningen. — Ter Aar c. a., P. J. Wauters te Rozenburg c. a. — Aardenburg (cl. IJzendijke), J. A. Schult te Geertruidenberg. — Workum, H. A. van Oostrom Suede te Longenhouw.

BEDANKT: Fijnart, C. Six Dijkstra te Kortgene. — Zuidlande en Garrelweer, C. Samplous, cand. — Hindeloopen, D. Gerretsen, cand. — Overzande en Driewegen, P. J. Wauters te Rozenburg c. a. — Heerlen en Kerkrade, W. H. Luttens te Nieuwendam. — Overzande, Driewegen en Schermerhorn, G. Visser, cand. te Nijmegen. — Kedichem, A. M. L. Jungius te Poortugal c. a. — Asch, P. de Haas te Hoek (Zeeland).

Evangel. Luth. Kerk.

BEROEPEN: Brielle, W. F. Broijer, cand. te Arnhem.

ORGEL.

Te koop aangeboden een weinig gebruikt AMERIK. ORGEL, prachtig van toon, voor lage prijs. Dagelijks te bezichtigen bij W. KOOY, Burgemeester de Roodstraat 31, te Rotterdam.

VERSCHENEN:

ZONDAGSSCHOOLROOSTER

voor 1897,

BEWERKT DOOR

De N. A. DE GAAY FORTMAN.

Prijs f 0.04; 100 Ex. f 3.—

N. V. BOEKHANDEL,

AMSTERDAM, voorheen Höveker & Wormser.

DE KINDERDOOP,

beschouwd met betrekking tot het bijzondere, kerkelijke en maatschappelijke leven,

DOOR

J. A. WORMSER.

Derde Druk.

MET EENE INLEIDING VAN

Mr. GROEN VAN PRINSTERER

en een kort woord vooraf van den zoon des schrijvers.

Prijs f 0.90.

De Uitgever: